

Bektore/Arraiak, eta matrizeak

Sarrera

- Algoritmikan sekuentziak ikusi genituen, arraiak sekuentzien baliokideak dira baina ADAz (edo hobeto esanda programazio lengoiaetan)
- Gogoratu dezagun zergatik ziren baliagarriak arraiak.

Motibazioa

○ Ataza batzuen ebazpena burutzeko orain arte ADAz ikusi ditugun datu motak ez dira lagungarriak (integer, float, boolean). Adibidez

1) Ordenatu txikitik handira hainbat zenbaki

2) Edo, puntuz bukatzen den karaktere sekuentzia bat atzetik aurrera inprimatu

Abantailak

- Arraien bitartez, izen baten menpe gorde eta manipula ditzakegu mota berdineko hainbat elementu
- Adibidez, ikasleen NAN-ak gorde beharko bagenitu, arraiak erabiliko genituzke. 100 NAN gordetzeko arrairik gabe 100 aldagai beharko genituzke:

nan_ikas1, nan_ikas2, nan_ikas3, nan_ikas4, e.a.:
integer;

- Arraiekin, *T_nan_ikasle* arraia definituko genuke

- Honela T_nota_ikasle definituko gendake jarraian ikus dezakegun bezala:

type T_nan_ikasle is array (1..100) of integer;

- Modu honetan, gure programetan bakarrik deklaratu beharko dugu mota berri honetako aldagai bat:

Ikas_nan: T_nan_ikasle;

Honela, lerro sinple honekin memoria alokatzen da 100 elementuentzat

Abantaila gehiago

- Azpiprogrameei 100 datu horiek pasatzeko, arraia baino ez diot pasatu behar, adibidez ikasleen nan-en arteko handiena topatzeko azpiprograma.

~~function nan_handiena (nan_ikas1, nan_ikas2, nan_ikas3
e.a. 100 arte: in integer) return integer is~~

function nan_handiena (ikasleak: in T_nan_ikasleak)
return integer is

Abantaila gehiago

- Arrai bat hasieratzea errazagoa da 100 aldagai hasieratzea baino.
- For ind in 1..100 loop (edo 'last edo 'first erabiliaz)
    ikas_nan(ind):=22222222;
end loop;
Edo
    ikas_nan:=(others =>22222222);

Algoritmika vs. ADA

package datuak is

    type T_sekuentzia is array (1..12) of integer;
end_datuak;

Algoritmika

```
seku: 12 integer;  
hasieran_kokatu(seku);  
errepikatu  
a:=egungo_elementua(seku);  
aurrera_egin(seku);  
Irten denean sekuentziatik_kanpo(seku);
```

ADA

```
seku: T_sekuentzia;  
ind:=1;  
loop  
  a:=seku(ind);  
  ind:=ind+1;  
exit when ind > seku'last;
```


◦ Orain 4 mota berri erabil ditzazkegu:

- Osokoen_bektorea
- Errealen_bektorea
- Boolearren_bektorea
- Karakteren_bektorea

◦ Eta euren definizioa hurrengoa litzateke

- Type Osokoen_bektorea is array (integer range <>) of integer;
- Type Errealen_bektorea is array (integer range <>) of float;
- Type Boolearren_bektorea is array (integer range <>) of boolean;
- Type Karakteren_bektorea is array (integer range <>) of character;

Definizioa vs Deklarazioa

◦ 2 modu sekuentzia datu mota berri bat sortzeko
Definiziotik tamainan mugatua

**type T_NAN_ikasleak is array (1..100) of
integer;**

Definiziotik tamainan mugatugabea

**type T_DNIs_alumnos is array (integer range
<>) of integer;**

Baina orduan deklaratzeko momentuan mugatu behar
da

NANak: T_NAN_ikasleak(1..100);

Hasieraketa

- Orokorra

```
For ind in 1..100 loop (edo 'last eta 'first erabiliaz)  
    NANak(ind):=22222222;  
end loop;
```

- Bakarrik Adaz

```
NANak(others =>22222222);
```


Sekuentzia_irakurri eta NAN_handiena

◦ Hurrengo datu motarekin

Type `T_nan_ikasleak` is array (1..100) of integer;

□ Idatzi hurrengo azpiprograma (*'last'*)

Procedure/function `sekuentzia_irakurri(T: ...
T_nan_ikasleak) ...`

□ Ikasleen nan-en arteko handiena kalkulatu duen programa idatzi

..... `nan_handiena (T: ... T_nan_ikasleak) .....`

□ Idatzi hurrengo azpiprograma (*'last'*)

Procedure/function `inprimatu_sekuentzia(T: ...
T_nan_ikasleak) ... is`

Hilabetearen_izena_lortu

```
package datuak is
---subtype T_hilabete is string(1..10); ---Hilabetearen
izen bat gordetzeko
---type t_hilabeteak is array (1..12) of T_hilabete;
type t_hilabeteak is array (1..12) of string(1..10);
end datuak;
```

Idatzi hilabetearen_izena_lortu azpiprograma

Idatzi azpiprograma bat hilabete bati dagokion zenbakia pasata hilabetearen izena idatziko duena (1 Urtarrila, 2 Otsaia e.a.)

Desplazatu ezkerretara

Package datuak is

```
type osokoen_bektorea is array (1..10) of integer;  
end datuak;
```

Gure ariketan adibidez hurrengo aldagaia izango dugu

```
taula: osokoen_bektorea;
```

Demagun sekuentzia_irakurri(taula)

Eta erabiltzaileak sartu duela hurrengoak

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	7	1	3	9	12	23	5	8	3

Idatzi azpiprograma bat arraiaren elementuak ezkerretara rotatzeko

Bektoreen bektoreak: matrizeak

- Bektore baten elementuak atzitzeko indize bat erabiliko dugu
- Matrizeetan 2 indize erabiliko dira
- Orokorrean, erabili daitezke behar diren bezainbeste indize (matrizearen dimentsioaren arabera)

Hemendik aurrera matrizeak ezagutzen ditugula
4 matrize erabili ditzazkegu:

- Osokoen_matrizea
- Errealen_matrizea
- Boolearren_matrizea
- Karaktereen_matrizea

matrize motatako aldagiaiak deklaratzeko:

- Matrizearen izena
- Elementu kopurua
- Mota

Type boolearren_matrizea is array (integer range<>,integer range <>) of boolean;

Type karaktere_matrizea is array (integer range<>,integer range <>) of character;

- Adibideak:

Itsazontziak: boolearren_matrizea(1 .. 10,1 .. 10);

Pantaila: karaktere_matrizea(1 .. 24,1 .. 80);

Definizioa vs deklarazioa

Definizio limitatua:

```
type osokoen_matrizea is array (1..10, 1..10) of integer;  
type boolearren_matrizea is array (1..10,1..10) of boolean;
```

Deklarazioa:

```
Barkuak: osokoen_matrizea;
```

Limitatu gabeko definizioa:

```
type osokoen_matrizea2 is array (integer range <>, integer  
range <>) of integer;
```

Deklarazioa:

```
Barkuak: osokoen_matrizea2(1..10,1..10);
```


Definizioa vs deklarazioa

Definizio limitatua:

```
type osokoen_bektorea is array (1..10) of integer;  
type osokoen_matrizea is array (1..10) of osokoen_bektorea;
```

```
type karaktereen_bektorea is array (1..80) of character
```

```
type karaktereen_matrizea is array (1..24) of  
karaktereen_bektorea
```

Deklarazioa:

```
Barkuak: osokoen_matrizea;
```


◦Elementu bat atzitzeko segun eta nola dagoen definituta:

- `Pantaila(6, 25) := 'F';`

Ala

- `Pantaila(6)(25) := 'F';`


```
Package datuak is
    type osokoen_bektorea is array (1..10) of integer;
    type matrizeen_bektorea is array (1..10) of osokoen_bektorea;
end datuak;
```

Demagun Matrizea_pantailaratu (M: in osokoen_matrizea)
idatzi nahi dugula

```
Procedure Matrizea_pantailaratu (M: in osokoen_matrizea) is
    begin
        for lerroa in 1..M'last loop
            for elem_zutabe in 1..M(lerroa)'last loop
                put(M(lerroa)(elem_zutabe));
            end loop;
        end loop;
    End Matrizea_pantailaratu;
```

Ariketa: Matrizea bete eta idatzi matrize moduan


```
Package datuak is
    type osokoen_matrizea is array (1..10, 1..10) of integer;
end datuak;
```

Demagun Matrizea_pantailaratu (M: in osokoen_matrizea) idatzi nahi dugula

```
Procedure Matrizea_pantailaratu (M: in osokoen_matrizea) is
begin
    for lerroa in 1..M'last(1) loop
        for elem_zutabe in 1..M'last(2) loop
            put(M(lerroa,elem_zutabe));
        end loop;
    end loop;
End Matrizea_pantailaratu;
```

Ariketa: Matrizea bete eta idatzi matrize moduan

◦ Adibideak

- Aldagaien deklarazioa:

matrize: osokoen_matrizea(1..5,1..10);

matriz										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
2	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
3	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
4	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
5	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Matrizeak: Hasieraketa

```
for i in 1 .. 5 loop  
  for j in 1 .. 10 loop  
    matrize(i, j) := i + j;  
  end  
end
```

matriz										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Adibide batzuk

- Honelako aldagaiak deklaratu ditzakegu:
M1, M2: osokoen_matrizea(1..5, 1..10);
M1(3,j):=123;
- Beste modu bat:
- type lerroa is array (1..10) of integer;
- type matrizea is array (1..5) of lerroa;
- M3,M4: matrizea;
- L:lerroa
- M3(3)(j):=123; -- bi indize behar dira
- F:=M3(3); -- F aldagaiak M matrizeko 3.lerroa jasokodu.

